

Voor mijn gevoel stond daar echt de keizerin van Perzië

Bahram Sadeghi
(Iran, 1967) is schrijver,
presentator en regisseur.

Theater

Farah Diba, door Kees Roorda, The Glasshouse. Inl.: theglasshouse.nu

●●●●○

Ongelofelijk, zoals een Nederlandse actrice op een Iraanse keizerin kan lijken. Liz Snoijnk speelt Farah Diba en ze doet dat onvoorstelbaar goed. Ze lijkt niet alleen op haar qua uiterlijk, maar ook in de manier waarop ze loopt, en zelfs in hoe ze praat; vanzelfsprekend aristocratisch. In

het Farsi klinken heel duidelijk sociale codes door; je hoort iemands kaste of klasse terug in de taal. Verbluffend, hoe Kees Roorda die codes in het Nederlands heeft kunnen overbrengen. Voor mijn gevoel stond daar echt de keizerin van Perzië.

Het is sowieso een heel goede voorstelling. Losjes gebaseerd op de documentaire *The Queen and I* insceneert Roorda een ontmoeting tussen Farah Diba en een vrouw die haar man verloor onder het bewind van de sjah. De vrouw doet zich voor als

journaliste maar is van plan de keizerin te doden. Gaandeweg gaat ze echter de overeenkomsten zien: allebei hebben ze hun man verloren en leven ze in ballingschap buiten Iran. De scène waarin Farah Diba het graf van de sjah bezoekt, vormt een hartverscheurend hoogtepunt. Heel mooi wordt hier haar persoonlijke tragedie verweven met politiek en de geschiedenis van Iran. Ik moest zelfs een traantje wegpinken.

Een paar kleine dingen vond ik minder. Dat er af en toe Farsi wordt

gesproken is overbodig exotisme. Soms wordt de tekst te veel toneeltaal; onnodig hoogdravend. En er zit één scène in die alleen maar over politiek gaat. Die had er uitgekund.

Maar al met al is dit een overtuigende, ontroerende voorstelling. Het publiek was zichtbaar geëmotioneerd. De voorstelling raakt een snaar bij zowel een blank toneelpubliek als bij mij, een Iraniër die op 11-jarige leeftijd de revolutie heeft meegemaakt. Razend knap, dat dat Kees Roorda is gelukt.